

ANNEX 2.

GUIA DIDÀCTICA DE LECTURA

SOBRE L'OBRA

La Lali i en Marc estudien l'ESO a l'institut Pedra de l'Encant. Aquest matí no s'han presentat a l'examen de literatura catalana medieval que tenien a primera hora amb la seva exigent professora, la Blanca Espriu.

A l'hora del pati els dos adolescents arriben corrents al centre acompanyats per la Paula, la germana de la Lali, i van al Departament de Llengües. Allí hi troben la Blanca i li demanen disculpes per no haver arribat a temps a l'examen.

Quan la professora els pregunta quin és el motiu perquè no s'hi hagin presentat, els joves li confessen que mentre els seus companys feien l'examen de literatura medieval, la Lali ajudava el novel·lista Joanot Martorell a resoldre els problemes amorosos entre la seva germana Isabel i el poeta Ausiàs March; la Lali s'implicava en tota mena d'intrigues de palau en companyia de Bernat Metge i altres membre de la Cancelleria Reial; i en Marc defensava Gal·lípoli a les ordres del capità Ramon Muntaner.

Arribarà la Blanca a creure's la increïble història que li tenen preparada?

SOBRE L'AUTORA

Ariadna Herrero i Molina (Granollers, 1981) és llicenciada en Filologia Catalana i en Filologia Hispànica. Va cursar un postgrau en Processos Editorials i ha realitzat diversos cursos de novel·la, conte i microrelat.

L'any 2004 va ser la guanyadora de l'octava edició del Premi de Teatre La Carrova amb l'obra *Semblava una persona com qualsevol altra* (Edicions Cossetània, 2006).

El 2016 va quedar finalista en el concurs de contes de la revista Núvol amb el relat "Embruixada".

El seu relat "L'engany" va ser un dels guanyadors del Certamen Literari Cryptshow Festival i es va publicar dins del recull *Estats alterats de la ment* (Males Herbes, 2017).

Amb el nanorelat "Batecs mecànics" va guanyar el premi Menció Especial del jurat en el III Concurs de microrelats fantàstics "La masmorra de l'androide".

És l'autora de la novel·la: *Seràs un dels nostres* (Llibres del delictes, 2017).

Hem arribat tard a classe (Voliana Edicions, 2018) és la seva novel·la més recent.

ABANS DE LLEGIR L'OBRA

- 1) Busca informació sobre l'Edat Mitjana. Especifica quins segles engloba i quines diferències principals hi ha entre l'Alta i la Baixa Edat Mitjana.
- 2) A quina època neix la llengua catalana? Es comença a parlar i a escriure el català al mateix temps? Qui va ser el creador de la llengua literària en català?

- 3) Qui va ser el rei Jaume I el conqueridor? Busca'n la biografia i explica per què és tan important per a la història de la llengua catalana.

MENTRE LLEGEIXES L'OBRA

- 4) Quina relació hi ha entre els tres protagonistes de la història?
- 5) Què li passa a la Lali quan es posa molt nerviosa?
- 6) Per què, segons en Marc, ell i la Lali no s'han pogut presentar a l'examen de literatura catalana?
- 7) Què vol estudiar la Lali quan acabi la Secundària?
- 8) Quin malnom fa servir la Paula per referir-se a la Lali?
- 9) Què són els Assistents de Cambra?
- 10) Quan la Lali viatja al passat, de qui és el cos que ocupa?
- 11) Per què a l'inici de la història Isabel Martorell no s'ha casat encara amb el seu promès Ausiàs March?
- 12) Què fa en Marc quan descobreix que la Lali ha viatjat al passat i que qui té al davant, malgrat estar en el cos de la seva amiga, en realitat no és ella?
- 13) Com pretén en Marc explicar a la Paula que la Lali és al passat?
- 14) Qui està a punt d'atacar Gal·lípoli quan en Marc hi arriba?

- 15) Quin problema té Ramon Muntaner a Gal·lípoli?
Què proposa en Marc per poder defensar Gal·lípoli?
- 16) Quan la Lali entra dins del menjador portant una safata de conill amb ametlles, qui s'hi troba?
- 17) Qui és en Joan de Montpalau?
- 18) Per què la Blanca dona una hora més de temps al Marc, la Lali i la Paula perquè s'expliquin?
- 19) A on va a parar la Paula quan viatja al passat?
- 20) Què és el que desencadena els problemes de Bernat Metge?
- 21) Quan en Muntaner torna ferit a dins de Gal·lípoli, què li demana al Marc que faci?
- 22) Què pot arruïnar els plans de la comtessa Maria de Luna per fer rei al seu marit?
- 23) Per què Ausiàs March és un home tan poderós?
- 24) Quan Ausiàs March parla per primera vegada amb la Dolça, què li demana per tirar endavant el casament amb Isabel Martorell?
- 25) Què significa el senhal "Llir entre cards"?
- 26) Quina estratègia fa servir Ramon Muntaner quan sap que Spíndola en persona i els seus homes són a punt d'atacar-lo?
- 27) Com es tanca el conflicte entre els Martorell i Joan de Montpalau?

- 28) Quina de les seves obres és la que porta Bernat Metge a Francesc Aribau a la presó?
- 29) Per què Joanot Martorell se sent trist quan parla en privat amb la Dolça?
- 30) Quin fet convenç Ramon Llull perquè canviï de vida?
- 31) Què fa la Dolça amb la lletra de batalla de Joanot Martorell quan aquests li diu que no l'entreguin?
- 32) Què li passa a la Paula després que perdi la consciència dins de la cel·la?
- 33) Quina estratègia idea Bernat Metge per aconseguir el favor dels nous reis?
- 34) El cos de qui ocupa en Marc quan, finalment, troba la Lali al passat?
- 35) Què estava fent en Marc en el moment en què els seus companys de classe començaven l'examen de literatura catalana?
- 36) Què fa en Marc quan no pot entrar per la porta principal de la casa unifamiliar de la Paula i la Lali?
- 37) Com aconsegueix en Marc que la Lali i la Paula tornin del passat?
- 38) Què és el que fa que la Blanca pensi que potser sí que és veritat el que li expliquen la Lali, en Marc i la Paula?

DESPRÉS DE LLEGIR L'OBRA

39) Quin aspecte té la màquina del temps? Com funciona la màquina del temps en aquesta història?

Coneixes altres tipus de **màquines del temps** o **viatges en el temps** que hagi llegit en altres llibres o hagi vist al cinema? Fes-ne una llista i anota'n les característiques principals en el següent esquema que pots completar:

Títol de l'obra, any d'edició	Autor
<i>Hem arribat tard a classe</i> , 2018	Ariadna Herrero
	Pere Verdaguer
	H.G.Wells
"La noia que venia del futur" dins <i>Trajecte final</i> , 1975	
<i>Aquesta matinada i potser per sempre</i>	
<i>Successimultani</i>	
	Toni Soler
"La sorra del temps" dins <i>Barcelona 2080</i> , 1989.	
<i>L'aixeta del temps</i> ,	
"El so d'un tro", 1953	Ray Bradbury

Cinema / llibre...	Característiques de la màquina o del viatge
Llibre	
Cinema	Automòbil + llamp
	Retrocrònl
	Televisió del passat
	Catalanoscopi
Conte	Facultats mentals
	Transmigrador
	Espai Temps Companyia (empresa)
	Cabina de telèfon
	Posar-se a córrer pel carreró de les Bruixes
	Cambra de bany
	Cronoscopi
	Taquions

40) Al llarg de la novel·la apareixen personatges de ficció i personatges reals (al final de la novel·la pots consultar un llistat amb els personatges reals que hi apareixen i algunes de les seves dades biogràfiques). D'entre els personatges de ficció (exemple: Lali, Marc, etc.), molts contenen **cognoms** que són un homenatge i fan referència a escriptors de la literatura catalana dels segles XIX, XX i XXI. Digues quins són, copia les seves dades biogràfiques més destacades i els títols d'algunes de les seves obres més conegudes. (Per exemple el cognom dels professors).

41) Fes una llista de 10 **temes** generals (amor...) o més específics (com els 2 que et posem d'exemple) que apareixen al llarg de la novel·la:

–Bodes sordes

–Lletres de batalla

–

–

–

–

–

–

–

42) En un dels episodis es fa un esment al tema de la misogínia en la literatura, explica-ho. Coneixes algun altre cas de tractament misogin en la història de la literatura?

- 43) Els protagonistes de la novel·la són tres adolescents: la Lali, en Marc i la Paula. Amb les dades que conté el llibre fes-ne un retrat que inclogui la prosopografia (descripció física) i l'etopeia (descripció psicològica).
- 44) Quin dels personatges de la novel·la t'ha agradat més? Justifica la teva resposta.
- 45) Els protagonistes viatgen a l'Edat Mitjana i viuen moltes aventures amb personatges que van existir de veritat. Digues quina de les històries del passat t'ha agradat més. Argumenta la teva resposta.
- 46) A les història de l'Edat Mitjana hi apareixen escriptors famosos de la literatura catalana. Busca la biografia de l'escriptor que t'hagi cridat més l'atenció de tots els que hi sortien i copia-la.
- 47) Assenyala en un mapa d'Europa les diferents ciutats i països que són esmentats en el llibre.
- 48) Completa la línia cronològica. Ves-hi situant tots els escriptors de l'Edat Mitjana que apareixen a la novel·la segons la seva data de naixement i de defunció. Pots fer servir colors perquè la informació quedi més clara.

Segle	Segle	Segle	Segle
XIII	XIV	XV	XVI

- 49) Els protagonistes de la història tenen maneres particulars de parlar. La Lali opta per un registre estàndard, la Paula per un registre estàndard amb elements

del registre culte i en Marc per un registre col·loquial que, de vegades, arriba al registre vulgar. Busca exemples de paraules i expressions dels diferents registres i classifica-les en cinc columnes:

–Estàndard

–Col·loquial / vulgar/ argot juvenil

–Culte

–Varietat històrica

–Varietat dialectal (valencià, central, mallorquí)

- 50) La història de la literatura de ciència-ficció i el cinema han creat tot un seguit de conceptes relacionats amb el viatge en el temps. Investiga-ho per internet i mira de definir els següents conceptes i afegeix-ne de nous en el cas que n'hagis trobat més:

–crononàutica:

–paradoxa temporal:

–paradoxa de l'avi:

–ucronia:

–cronomòbil:

–argonauta:

–forat de cuc:

–policia del temps:

–cronoseisme:

–cronomicidi:

- 51) En un o dos fulls explica on aniries si poguessis fer un sol viatge en el temps. Amb quines persones / personatges t'agradaria trobar-t'hi? Per què? Compartiu el vostre escrit a l'aula amb la resta de companys i feu-ne un debat.

PROPOSTA

Voliana Edicions us proposa que **elaboreu en grups un booktràiler de la novel·la**. Haureu de fer-ne el guió literari i el guió tècnic abans de gravar-lo. Si envieu el vídeo a l'adreça de Voliana Edicions podreu guanyar un lot de llibres de Voliana per al vostre institut i el vostre treball es penjarà al web de Voliana Edicions.